

3.1 Θερμικά αποτελέσματα του ηλεκτρικού ρεύματος

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές;

- α) Ηλεκτρική ενέργεια ονομάζεται η ενέργεια που μεταφέρει το ηλεκτρικό ρεύμα.
- β) Όταν η ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος που διαρρέει έναν αντιστάτη τετραπλασιαστεί, θα τετραπλασιαστεί και το ποσό της θερμότητας που παράγεται στον αντιστάτη.
- γ) Κάθε αγωγός που διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα θερμαίνεται,
- δ) Όταν ένας αντιστάτης διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα σταθερής έντασης, τότε σε διπλάσιο χρόνο το ποσό της θερμότητας που παράγεται στον αντιστάτη θα διπλασιαστεί.

2. Από τις παρακάτω προτάσεις ποιες είναι σωστές και ποιες είναι λανθασμένες;

- α) Όταν μια ηλεκτρική πηγή συνδέεται σε ηλεκτρικό κύκλωμα, έχουμε παραγωγή ενέργειας από το μηδέν.
- β) Μέσα από μια ηλεκτρική πηγή διέρχονται ηλεκτρικά φορτία,
- γ) Το φαινόμενο Τζάουλ και ο νόμος του Τζάουλ ταυτίζονται,
- δ) Το ποσό της θερμότητας που μεταφέρεται σε μονωμένο δοχείο με νερό είναι ανάλογο με τη μεταβολή της θερμοκρασίας του νερού.

3. Από τις παρακάτω προτάσεις ποιες είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α) Η θερμότητα και η θερμοκρασία μετρώνται με την ίδια μονάδα μέτρησης.
- β) Στον ηλεκτρικό θερμοσίφωνα η ενέργεια του ηλεκτρικού ρεύματος μετατρέπεται σε θερμική.
- γ) Όσο πιο έντονη είναι η άτακτη κίνηση των ιόντων ενός μετάλλου, τόσο μεγαλύτερη είναι η θερμική ενέργεια και η θερμοκρασία του μετάλλου.
- δ) Σε βραχυκύκλωμα η ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος παίρνει μικρότερες τιμές.

4. Από τις παρακάτω προτάσεις να επιλέξετε τη σωστή. Φαινόμενο Τζάουλ είναι όταν:

- α) Το ηλεκτρικό σίδερο λειτουργεί,
- β) Μια μοτοσυκλετα φρενάρει απότομα,
- γ) Το νερό του μπάνιου θερμαίνεται από τον ηλιακό θερμοσίφωνα.

5. Ένας αντιστάτης με αντίσταση $R=200 \Omega$ διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=2 \text{ A}$ για χρονικό διάστημα $t=2 \text{ min}$. Ο αντιστάτης είναι τοποθετημένος μέσα σε θερμικά μονωμένο δοχείο με νερό. Πόση θερμότητα μεταφέρεται από τον αντιστάτη στο νερό;

2. Η αντίσταση ενός λαμπτήρα που είναι βυθισμένος σε νερό έχει τιμή $R=30 \Omega$ και διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=4 \text{ A}$. Αν η μάζα του νερού είναι $M=1 \text{ Kg}$ και απορροφά όλη τη θερμότητα του αντιστάτη, να βρείτε σε πόσο χρόνο η θερμοκρασία του νερού θα αυξηθεί κατά $\Delta\theta=20^\circ \text{ C}$.

Δίνεται η ειδική θερμότητα του νερού $c = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \times ^\circ\text{C}}$.

3. Ένας θερμοσίφωνας είναι γεμάτος με νερό μάζας 20 Kg και θερμοκρασίας 10° C . Η αντίσταση του θερμοσίφωνα είναι $R=10 \Omega$ και αυτός συνδέεται με δίκτυο τάσης $V=220 \text{ Volt}$. Αν το 20% της παραγόμενης θερμότητας εκλύεται στο περιβάλλον, να βρείτε σε πόσο χρόνο η θερμοκρασία του νερού θα ανέβει στους

80° C . Δίνεται η ειδική θερμότητα του νερού $c = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \times ^\circ\text{C}}$.

3.6 Ενέργεια και ισχύς του ηλεκτρικού ρεύματος

1. Να κάνετε τις αντιστοιχίσεις μεταξύ των φυσικών μεγεθών και των μονάδων μέτρησης

1) φορτίο q	α) W
2) ένταση ηλεκτρικού ρεύματος	β) C
3) ηλεκτρική τάση V	γ) J
4) ηλεκτρική ενέργεια E .	δ) A
5) ισχύς P	ε) V

2. Ένα ραδιόφωνο παρουσιάζει αντίσταση $R=10\ \Omega$ και όταν λειτουργεί διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=1\ \text{A}$. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α) Η τάση στα άκρα του ραδιοφώνου είναι $10\ \text{V}$.
- β) Η ισχύς του ραδιοφώνου είναι $10\ \text{W}$.
- γ) Σε χρονικό διάστημα λειτουργίας $5\ \text{sec}$ το ραδιόφωνο καταναλώνει ενέργεια $50\ \text{Joule}$.
- δ) Η πηγή δίνει ηλεκτρική ενέργεια $100\ \text{Joule}$ σε χρονικό διάστημα $5\ \text{sec}$.

3. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές;

- α) Ο ηλεκτρικός κινητήρας μετατρέπει την ηλεκτρική ενέργεια σε μηχανική.
- β) Η μπαταρία κατά τη φόρτιση της μετατρέπει την ηλεκτρική ενέργεια σε χημική.
- γ) Ο λαμπτήρας μετατρέπει την ηλεκτρική ενέργεια σε φωτεινή,
- δ) Η μπαταρία κατά την εκφόρτισή της μετατρέπει τη χημική ενέργεια σε ηλεκτρική.

4. Από τις παρακάτω προτάσεις να επιλέξετε τη σωστή. Μια ηλεκτρική συσκευή έχει ισχύ $200\ \text{W}$ και διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $4\ \text{A}$. Η αντίσταση της συσκευής είναι:

- α) $50\ \Omega$. β) $12,5\ \Omega$. γ) $15\ \Omega$.

5. Μια ραδιοφωνική συσκευή έχει αντιστατή αντίστασης $R=40\ \Omega$ και όταν λειτουργεί διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=1\ \text{A}$. Να υπολογίσετε την ισχύ και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνει το ραδιόφωνο όταν λειτουργεί επί μισή ώρα.

6. Δύο αντιστάτες με αντιστάσεις $R_1=20\ \Omega$ και $R_2=30\ \Omega$ συνδέονται με μπαταρία. Οι αντιστάτες διαρρέονται από το ίδιο ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=2\ \text{A}$.

- α) Να σχεδιάσετε το κύκλωμα και να βρείτε την τάση της μπαταρίας.
- β) Να βρείτε την ηλεκτρική ισχύ που καταναλώνει κάθε αντιστάτης.
- γ) Να βρεθεί η θερμότητα που μεταφέρει στο περιβάλλον σε χρόνο $t=10\ \text{min}$ το σύστημα των αντιστατών.

7. Δύο αντιστάσεις R_1 και R_2 ($R_1>R_2$) συνδέονται πρώτα σε σειρά και μετά παράλληλα. Στα άκρα του συστήματος και στις δύο περιπτώσεις εφαρμόζεται η ίδια τάση V . Σε ποια από τις δύο αντιστάσεις η ισχύς είναι μεγαλύτερη όταν:

- α) Είναι συνδεδεμένες σε σειρά,
- β) Είναι συνδεδεμένες παράλληλα.

8. Ηλεκτρικός λαμπτήρας συνδέεται με τάση $V=220\ \text{Volt}$. Αν η ισχύς του λαμπτήρα είναι $P=110\ \text{W}$, να βρεθούν:

- α) Η αντίσταση του λαμπτήρα και η ένταση του ρεύματος που τον διαρρέει.
- β) Η θερμότητα που παράγεται στο λαμπτήρα σε $1\ \text{min}$.
- γ) Πόσο κοστίζει η λειτουργία του λαμπτήρα για $t=10\ \text{h}$, αν η ΔΕΗ χρεώνει τη μία kWh $0,07\ \text{ευρώ}$.

9. Ηλεκτρικός κινητήρας συνδέεται με πηγή τάσης $V=200\ \text{Volt}$ και διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα έντασης $I=2\ \text{A}$. Αν ο κινητήρας αποδίδει μηχανική ισχύ $P=300\ \text{W}$, να βρεθούν:

- α) Η ηλεκτρική ισχύς που καταναλώνει ο κινητήρας.
- β) Η θερμότητα που μεταφέρεται από τον κινητήρα στο περιβάλλον σε χρονικό διάστημα μισής ώρας.
- γ) Σε τι ποσοστό μετατράπηκε η ηλεκτρική ενέργεια του κινητήρα σε μηχανική ενέργεια.

10. Σε ηλεκτρικό καταναλωτή αναγράφονται από τον κατασκευαστή οι ενδείξεις « $12\ \text{V}, 30\ \text{W}$ ». Τι σημαίνει αυτή η πληροφορία; Αν εφαρμόσουμε στους πόλους του καταναλωτή τάση $12\ \text{V}$, πόση θα είναι η ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος που θα τον διαρρέει;